

Thomas Manns imponante mahogni skrivebord

Mahogni skrivebordet ledsagede Thomas Mann fra 1933 til eksilophold i Schweiz, Princeton og Californien, hvorefter det kom tilbage til Schweiz i 1953. Også andre tyske forfattere måtte efter Hitlers magtovertagelse i 1933 drage i eksil, men formentlig er det for ingen af dem lykkedes at medbringe eget skrivebord den halve vej jorden rundt og tilbage igen.

Den kendte Mann-forsker Inge Jens (f. 1927) mente for nogle år siden, at hun havde afsluttet sine Mann-studier, hvorefter hun i en kasse i et antikvariet fandt en lille let bog, *Schreibtscherinnerungen*, som hun købte uden egentlig at vide hvorfor. Og hun fik tanken: Det måtte dog være fristende at sidde ved Thomas Manns berømte skrivebord på hans færd gennem den halve verden! Det er den rejse læseren kommer med på i Inge Jens' nye bog fra 6. dec. 2013: *Am Schreibtisch. Thomas Mann und seine Welt*. Rowohlt.

Kort fortalt forlod Thomas og Katia Mann i februar 1933 deres pragtfulde hus med det prægtige skrivebord i München for at tage på en foredragsrejse til Brüssel og Paris for derefter at holde ferie i Arosa i Schweiz. Her fik de efterretningen, at det ville være umuligt for dem at vende hjem til "Poschi" – huset i Poschingerstraße, bygget tyve år tidligere – og som det var planen, at de skulle bo i resten af deres liv. Første eksil sted blev den lille sydfranske fiskerby Sanary – også kaldet "den tyske litteraturs hovedstad". Her viste der sig vanskeligheder: „På ukendte steder kan jeg ikke arbejde...“, lød det fra Thomas Mann. Han behøvede sit eget skrivebord med alle genstandene. Katia kunne løse problemet. Hun fandt et erstatningsskrivebord – udslået spillebord med grønt filt – og arbejdet kunne gå videre. Dog ikke længere end til september 1933. Da vendte familien tilbage til Schweiz (Küsnacht), hvortil det elskede skrivebord kunne flyttes fra det beslaglagte hus i München. I 1936 blev Thomas Mann frakendt sit tyske statsborgerskab, og i 1938 fik han tilbudt et gæsteprofessorat i Princeton, hvortil han fik sit skrivebord med!! Thomas og Katia Mann flyttede i 1942 til et drømmehus i Pacific Palisades i Californien, hvor Thomas Mann fik sit livs skønneste arbejdsværelse – naturligvis med sit mahogni skrivebord, der var blevet transporteret tværs over USA. Familien vendte tilbage til Schweiz i 1952 og – endelig – i januar 1953 kom skrivebordet også.

Den velskrevne eksilhistorie på ca. 180 sider med levende beretninger fra Thomas og Katia Manns dagligdag bygger på så mange som 357 kildehenvisninger af hvilke flere end 2/3 er henvisninger til dagbøgerne. Mere dybdybende kan det ikke blive – men er ikke overraskende, da Inge Jens selv har udgivet Thomas Manns dagbøger. For mange af dagbogens citater gælder det, at forfatteren reflekterer over det lige skrevne – det er som om hun henvender sig til mig – læseren – og det gør bogen mere personlig. Det er en bog, der kan anbefales!

Link: www.tma.ethz.ch/gedenkzimmer/ - på Thomas Mann arkivets hjemmeside vises skrivebordet og alle genstande derpå i nærbilleder.

Kirsten Fenger, januar 2014.